

prof. PaedDr. Eva Stranovská, PhD.

Katedra germanistiky, Filozofická fakulta UKF v Nitre
Štefánikova 67, 949 74 Nitra E-mail: estranovska@ukf.sk

OPONENTSKÝ POSUDOK

na pedagogickú, vedecko-výskumnú, publikačnú a inú odbornú činnosť

doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčovej, PhD.

Doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčová pôsobí na Ústave filologických štúdií PF UK v Bratislave od roku 2014 a v pozícii docenta od roku 2009. Svoje akademické pôsobenie zahájila na Katedre germanistiky Fakulty humanitných vied UMB v Banskej Bystrici. Predtým svoje metodicko-didaktické skúsenosti aplikovala v Metodicko-pedagogickom centre v Banskej Bystrici ako externá metodička nemeckého jazyka a zároveň vyučovala na gymnáziu F. Švantnera v Novej Bani. Vo svojej pedagogickej práci sa zameriava predovšetkým na prípravu študentov v rámci bakalárskeho a magisterského štúdia v študijnom programe Učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúra, Učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúra v kombinácii, Nemecký jazyk v interkultúrnej a transkultúrnej komunikácii a v rámci doktorandského štúdia v študijnom programe Didaktika cudzích jazykov a literatúr. Vďaka svojmu vysokoškolskému vzdelaniu, ktoré získala v niekoľkých oblastiach (Mgr.: učiteľstvo pre školy II. cyklu – aprobácia nemecký jazyk – ruský jazyk; PhDr.: teória vyučovania nemeckého jazyka; PhD.: didaktika literatúry nemeckého jazyka; Doc.: estetické učenie v cudzojazyčnej edukácii s ohľadom na literárny artefakt) a ďalšie vzdelávanie (napr. certifikát multiplikátora pre nemecký jazyk, Osvedčenie o II. kvalifikačnej skúške Curriculá pre nemecký jazyk alebo početných zahraničných študijných pobytoch a vzdelávacích kurzoch) získala predpoklady pre úspešné uplatňovanie integrovaného a interdisciplinárneho ponímania didaktiky cudzieho jazyka a jej výskumu, a to najmä s ohľadom na pedagogicko-psychologické, neurodidaktické a estetické aspekty vyučovania cudzích jazykov.

Svoje profesijné a odborné kompetencie doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčová zúročila ako garantka a spolugarantka študijného programu Nemecký jazyk v interkultúrnej a transkultúrnej komunikácii ako aj garantka mnohých predmetov bakalárskeho (napr. Úvod do didaktiky jazykov, Didaktika nemeckého jazyka pre primárny stupeň a i.), magisterského (Didaktika jazykov I, II, III, Didaktika literatúry, Pedagogická prax a i.) a doktorandského štúdia (Nové trendy v didaktike cudzích jazykov, Doktorandské kolokvium a i.). Taktiež zaviedla inovovaný kurz Zostavenie vyučovacej hodiny a vytvorila metodiku k realizácii praxe, stáží a podporných vzdelávacích materiálov pre cvičných učiteľov.

Školiteľské aktivity doc. Kolečáni Lenčovej sú impresívne - vyškoliła 95 študentov bakalárskeho a magisterského štúdia a doviedla ich k úspešnej obhajobe svojich záverečných prác. Aktívne pôsobí taktiež ako školiteľka v doktorandskom štúdiu, kde si vytvára vlastnú vedeckú školu, o čom svedčia štyria ukončení doktorandi a dvaja doktorandi pred dizertačnou skúškou. Okrem toho vyniká členstvom vo viacerých odborových komisiách študijných programov doktorandského štúdia (PF UK v Bratislave, PF KU v Prahe), v komisiách pre obhajoby habilitačných prác, ako aj oponentka habilitačných a dizertačných prác (KU v Prahe, MU v Brne, UCM v Tnave, UKF v Nitre) a iných komisiách.

Doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčová, PhD., je poprednou slovenskou odborníčkou v oblasti metodiky a didaktiky cudzích jazykov, ktorá dôsledne a inovatívne uplatňuje vo svojej vedecko-výskumnej činnosti inter- a multidisciplinárny prístup v smere aplikovaných a špeciálnych vied pedagogiky a psychológie (humanistická pedagogika, celostná pedagogiky, neurodidaktika, humanistická psychológia, pedagogická psychológia, aplikovaná psychológia) ako aj estetiky a teórie umenia. Ako pozoruhodný prínos do vedeckého bádania vnímam výskum učebníc nemeckého jazyka so zameraním na literárnu a kulturologickú zložku, vizuálnej gramotnosti a funkcii vizuálneho média v cudzojazyčnom vzdelávaní vo vzťahu ku komplexnému rozvoju žiaka, estetickému učeniu prostredníctvom umeleckých artefaktov a výskum humanistických prístupov v cudzojazyčnej edukácii so zameraním na celostnú pedagogiku. Výskumom celostnej pedagogiky v cudzojazyčnej edukácii, ktorý je v našich podmienkach zriedkavý, vniesla prínos predovšetkým z hľadiska aplikácie metód a princípov celostnej pedagogiky vo vyučovaní cudzieho jazyka, ako aj tvorbou a experimentálnym overením vhodného edukačného materiálu v predmetnom prístupe. V tomto smere vnímam výskumné bádanie doc. Ivice Kolečáni Lenčovej za vysoko inovatívne a na Slovensku priekopnícke. Zaujímalo by ma ako vníma inaugurantka perspektívy výskumného bádania a metodickéj aplikácie do vyučovania cudzieho jazyka v oblasti celostnej pedagogiky na Slovensku.

Výskumný záber inaugurantky je rozsiahly a širokospektrálny, čo je potrebné mimoriadne oceniť. Prelína sa viacerými oblasťami počínajúc skúmaním humanizácie a modernizácie cudzojazyčnej edukácie, vzdelávania učiteľov cudzích jazykov, cez výskum didaktiky literatúry, plurilingválny a plurikultúrny prístup vo vyučovaní nemčiny ako L3 po výskum vizuálnej gramotnosti a estetického učenia v cudzojazyčnej výučbe.

Vo výskume humanizácie a modernizácie cudzojazyčnej edukácie jej zistenia poukazujú na prevažujúcu vedomostno-deklaratívnu paradígnu a transmisívny spôsob výučby. Inaugurantka navrhla nové postupy, rešpektujúce žiaka a jeho individualitu vychádzajúc z humanistických konceptov a princípov celostnej pedagogiky ako aj vnímanie učiteľa ako tvorivé médium a sprostredkovateľa jazyka a kultúry cieľovej krajiny.

V oblasti didaktiky literatúry vypracovala modelové postupy na prácu s literatúrou na ZŠ, overila ich funkčnosť a vytvorila dve integrované literárne čítanky pre 1. a 2. stupeň ZŠ spolu s metodicko-didaktickou príručkou a CD pre učiteľa. Výsledky jej bádania predstavujú otvorený systém, ktorý ďalej rozpracúva a doplňuje o najnovšie poznatky literárnej vedy, pedagogiky, didaktiky a ďalších podporných vedných disciplín.

V oblasti didaktiky viacjazyčnosti, resp. postavenia nemčina ako L3 riešila otázky didaktiky nemčiny ako L3 v intenciách plurilingválneho prístupu pri rešpektovaní psychosomatických špecifik a jazykovej úrovne učiacich sa. Toto nasmerovanie vo výučbe nemčiny ako L3 je na Slovensku jedinečným, plne rešpektujúcou novovzniknutú situáciu v jazykovej politike na Slovensku. V oblasti vizuálnej gramotnosti a estetického učenia sa vo vyučovaní cudzích jazykov vypracovala inaugurantka teoretické, pedagogické a didaktické východiská pre konzekventné uplatnenie umeleckých artefaktov na rôznych stupňoch ovládania cudzieho jazyka s aplikáciami v nemeckom jazyku.

Výskumné ako aj edukačné úlohy predmetných výskumných oblastí riešila inaugurantka vo viacerých domácich a zahraničných vedeckých a edukačných projektoch, počtom 14, čo vysoko navyšuje požadované kritériá plnenia kritérií na získanie titulu profesor, pričom viaceré projekty sú s významnou uznávanou medzinárodnou úrovňou (71520-CP-2-2000-1-AT-COMENIUS-C 3.1 ECML, LLP/AT – 230/16/10, OPV-2009/1.2/01-SORO, INTERREG BIG SK-AT a i.).

Poznatky získané riešením vedecko-výskumných a edukačných úloh doc. Kolečáni Lenčová pravidelne publikuje vo vedeckých monografiách (4), vysokoškolských učebniciach (3), učebniciach pre ZŠ a SŠ (16), vedeckých štúdiách v časopisoch a zborníkoch doma a v zahraničí (48), vedeckých prácach publikovaných v databázach WOS a Scopus (5) a prezentuje ich aj osobne na vedeckých podujatiach (konferenciách a seminároch) doma i v zahraničí, ako aj počas svojich prednáškových pobytov na zahraničných univerzitách. Publikačné aktivity doc. Kolečáni Lenčovej v celkových číslach prekračujú požiadavky, ktorými je podmienené inauguračné konanie. O závažnosti a prínose jej publikovaných prác svedčí aj ten fakt, že je často citovanou autorkou; vykazuje viacej ako 140 citácií doma i v zahraničí (z toho 7 citácií v publikáciách evidovaných v databázach ISI WOK a Scopus), čím tiež prekročila stanovené kritériá pre konanie na vymenúvanie profesorov.

Spomedzi publikovaných prác je možné spomenúť monografiu *Neue Wege im DaF-Unterricht: Bildende Kunst – Spielfilm – digitale Medien*, ako jeden z výstupov projektu KEGA 051UK-4/2016, ktorý bol hodnotený ako Top projekt. Publikácia je obsahovým zameraním prvá svojho druhu v stredoeurópskom regióne. Koncipuje najnovšie poznatky zo psychológie, neurovied, ako aj vied o výtvarnom a vizuálnom umení vo vyučovaní cudzích jazykov.

Ďalšou jej významnou monografiou je práca s názvom *Literárny artefakt vo výučbe cudzích jazykov*. Publikácia je inovatívnym spojením štúdia a komparácie teórie literatúry, rôznych koncepcií didaktiky literatúry a mapovania situácie výučby nemčiny na Slovensku.

Spomedzi pozoruhodných a významných vysokoškolských učebníc možno spomenúť publikáciu *Celostná pedagogika ako cesta k humanizácii vyučovania: pedagogické, psychologické a didaktické východiská na príkladoch nemčiny ako cudzieho jazyka*. Publikácia je svojho druhu jedinečnou a priekopníckou v našich podmienkach. Zaoberá sa celostnou pedagogikou, približuje jej ciele a princípy, centrálné pojmy a metódy. Významným prínosom inaugurantky je skutočnosť, že implikuje postupy celostnej pedagogiky do vyučovania nemeckého jazyka s cieľom osobne dôležitého učenia sa u žiaka a rozšírenia kompetencií učiteľa.

Potvrdením uznania vedeckej a pedagogickej práce doc. Kolečáni Lenčovej je aj jej bohatá expertízna a posudzovateľská činnosť. Vyše dvadsať rokov spolupracuje s Goetheho inštitútom

v Bratislave (projekty učebnice Schau mal! 1 – 4, Dobrodružstvo s nemčinou, práca v expertnej skupine na tvorbe materiálov na skorú výučbu nemeckého jazyka atď.); tiež ako multiplikátorka GI, Rakúskeho inštitútu a vydavateľstva Hueber Verlag pre ďalšie vzdelávanie učiteľov nemeckého jazyka ZŠ a SŠ v Slovenskej republike. Dlhodobo posudzuje projekty KEGA, VEGA, APVV, SAAIC, Erasmus, venuje sa expertiznej a lektorskej činnosti pre rôzne inštitúcie a vydavateľstvá (GI, Hueber Verlag, EHP-Verlag Andreas Kohlhage, Grada, Wolter Kluwer, Příroda etc.). Okrem množstva záverečných prác študentov všetkých troch stupňov štúdiá, ktoré posudzovala, je ako recenzentka vedeckých publikácií oslovovaná redakciami vedeckých a odborných zahraničných a domácich časopisov ako aj inými pracoviskami za účelom posúdenia pripravovaných publikácií. Za ocenenie jej práce možno považovať tiež jej členstvo v redakčných radách domácich a zahraničných časopisov (Zeitschrift für Gestaltpädagogik, Brüner Heft, Philologia, Slowakische Zeitschrift für Germanistik – SZfG), členstvo v Komisii KEGA číslo 2 Grantovej agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (2012 – 2021), predsedníčka krajského kola celoslovenskej súťaže Jazykový kvet, zameranej na podporu jazykovej kompetencie a kreativity detí a mládeže a iné členstvá. Aktívne spolupracuje s viacerými domácimi ako aj zahraničnými vedeckými inštitúciami. Za svoje vedecko-výskumné počiny bola niekoľkokrát ocenená (ďakovný list rektora Univerzity Komenského - 2018, udelenie grantu na vedecko-výskumný pedagogický pobyt v Nemecku – 2004, 2008) a obdržala uznanie prostredníctvom vyžiadaných prednášok na viacerých zahraničných univerzitách (napr. v Mexiku, 2014, 2016; Catanii, 2015, 2017, 2018; Prahe, 2004, 2010, 2019; Jene a Berlíne, 2007; Wroclawi, 2013; Weilburgu, 2019 a i.) a štatútom hosťujúcej profesorky na Univerzite v Catanii – 2000 – 2009.

Doterajšia pedagogická, vedecko-výskumná, publikačná a iná odborná a organizačná činnosť inaugurantky svedčí o tom, že doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčová, PhD. je vyzretá komplexná osobnosť, ktorá v sebe integruje vysokoškolského pedagóga, vedca a organizátora. V jej osobe ide o akademického pracovníka, ktorý nielen spĺňa, ale vo väčšine aspektov prekračuje, všetky kritériá a požiadavky zodpovedajúce profesijnému štandardu na **vymenovanie za profesora** v odbore: **učiteľstvo a pedagogické vedy**, špecializácia odborová didaktika.

V Nitre, 10.11. 2021

prof. PaedDr. Eva Stranovská, PhD.